

SKATTEMINISTERIET

J.nr. 2006-318-0489

Dato:

Til

Folketinget - Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 184 af 1. februar
2006.

(Alm. del).

Kristian Jensen

/Birgitte Christensen

Spørgsmål: Ministeren bedes redegøre for om det er korrekt, som det fremgår af henvendelsen fra Velfærdskommission, jf. alm. del - bilag 91, at Skatteministeriet har anvendt forkerte forudsætninger til besvarelsen af alm. del - spm. 88. Ministeren bedes samtidig udarbejde et sæt nye beregninger til besvarelse af alm. del - spm. 88 baseret på de oplysninger, som er kommet fra Velfærdskommissionen.

Svar: Velfærdskommissionens har udarbejdet en *Kritik af svar på spørgsmål nr. 88 til Folketingets skatteudvalg*. (SAU alm. del – Bilag 91). Henvendelsen indeholder en række bemærkninger af hovedsagelig teknisk karakter til de provenu- og fordelingsberegninger, som Skatteministeriet har udarbejdet som svar på det stillede spørgsmål 88 vedrørende Velfærdskommissionens forslag til ændringer af personbeskatningen.

Det skal indledningsvist slås fast, at de foretagne beregninger er udført på baggrund af de forudsætninger, der er angivet i spørgsmål 88. Jeg finder derfor ikke, at der er nogen af de fremførte punkter i henvendelsen, der giver anledning til at foretage nye beregninger.

Helt overordnet kan Velfærdskommissionens tekniske indvendinger sammenfattes på den måde, at kommissionen mener, at dens forslag skattemæssigt giver større fordele for langt flere familier og giver mindre tab til færre familier, end det fremgår af svaret på spørgsmål 88.

Skatteministeriet fastholder, at Velfærdskommissionens skatteforslag giver større tab for langt flere og især blandt dem med mindre indkomst, end Velfærdskommissionen har anført.

Det fremgår af indledningen i svaret på alm. del spørgsmål 88, at: *"Der er i dette svar alene givet rent tekniske beregninger udført på lovmodellen på et repræsentativt udsnit af den danske befolkning for de elementer af Velfærdskommissionens skattereformforslag, der er opstillet i spørgsmålet. Beregningerne viser alene de umiddelbare virkninger af de opstillede elementer.*

Der er ikke i analysen indregnet dynamiske effekter, afledte effekter på andre skatter og afgifter eller andre eventuelle påvirkninger af konjunkturforløbet. Der er heller ikke indregnet afledte effekter på boligpriserne som følge af reformen.

Det er endvidere vigtigt at understrege, at den analyse, der er givet i dette svar, alene er en partiel og statisk analyse af en del af det meget omfattende reformkompleks på en række områder, som Velfærdskommissionen fremlægger i deres endelige rapport. Denne analyse viser således langt fra et samlet eller dækkende billede af de samfundsmæssige konsekvenser af Velfærdskommissionens forslag. Resultaterne af analysen bør vurderes i dette lys."

Velfærdskommissionen indleder da også sin henvendelse med at konstatere, at Skatteministeriet har udarbejdet vurderingen af Velfærdskommissionens skatteforslag i overensstemmelse med spørgerens forholdsvis præcise angivelse af, hvilke forslag der skal regnes på. Herefter indeholder henvendelsen så en række kritikpunkter af, hvilke forhold og elementer der ikke er taget hensyn til i beregningerne.

Som det fremgår af ovennævnte citat fra svaret, er Skatteministeriet fuldt ud klar over disse forhold og er for så vidt enig i, at svaret begrænser sig til at regne på indkomstskatteelementer og ikke tager hensyn til eventuelle dynamiske effekter. Skatteministeriet har regnet helt, som der er sædvane for, og det er værd at bemærke, at Velfærdskommissionen ikke har fremlagt de beregninger, som den efterlyser foretaget af Skatteministeriet.

I den følgende del af svaret begrundes, hvorfor Skatteministeriet ikke er enig i Velfærdskommissionens kritik, og hvorfor Skatteministeriet i modsætning til Velfærdskommissionen mener, at der vil være mange, der taber betydeligt – især blandt dem med mindre indkomster.

Velfærdskommissionens kritik kredser generelt om indkomstniveauer og ikrafttrædelsestidspunkter. Skatteministeriet er enig i, at en ændret tidsmæssig vægtning af de enkelte elementer kan resultere i, at de fordelingsmæssige konsekvenser vil vise mindre udsving, end det er tilfældet i de fremlagte beregninger.

Velfærdskommissionen har sandsynligvis ret i, at der vil være færre, der taber ved skatteændringerne, hvis man ser på forholdene over flere år. Det gælder klart for unge lønmodtagere. De ekstra skatter, man skal betale, når man til sin tid bliver pensionist, vil for de fleste være mindre, end de lettelser, man får, mens man er yngre og er i arbejde. Det gælder også, selv om man i nogle år midlertidigt er uden beskæftigelse.

For en ung lønmodtager er det dog stort set ligegyldigt for arbejdsudbuddet, at skatten på arbejde sættes ned, hvis det, der købes for lønnen - herunder forbrug af bolig - samtidig stiger i pris både i de yngre år, og når lønmodtageren bliver pensionist. Det gælder uanset, hvor stor den dynamiske effekt er pr. kr. Velfærdskommissionen regner sig imidlertid frem til, at der er en betydelig nettovirkning på arbejdsudbuddet – en dynamisk effekt – af skatteomlægningen. Lavere skat på arbejde giver efter Velfærdskommissionens vurdering en stor effekt på arbejdsudbuddet, mens højere skat på bolig giver en meget lille effekt på arbejdsudbuddet.

Det synes meget vanskeligt at opnå en så lille negativ effekt på arbejdsudbuddet af de højere boligskatter, hvis det som hævdet af Velfærdskommissionen gælder, at det stort set er de samme personer, der får lettelserne, og som skal betale mere i skat af boligen.

Derfor må det større nettoarbejdsudbud, som Velfærdskommissionen påstår, skyldes:

- At man netto tager fra lidt ældre lønmodtagere samt pensionister og giver til nye generationer.
- At man netto tager fra dem, hvor en stor del af indkomsten også i de yngre år stammer fra overførelsesindkomst, og netto giver til dem, hvor størstedelen af indkomsten stammer fra arbejde.

Sammenfattende kan Velfærdskommissionen have ret i, at man vil få et mere korrekt billede af fordelingsvirkningerne, hvis man så på forholdene for de enkelte over hele det restende liv og tog hensyn til, hvornår de enkelte elementer blev indført. Det er dog meget svært at lave sådanne beregninger, og man vil aldrig i praksis kunne komme i nærheden af

samme detaljeringsgrad, som opnås ved de fordelingsberegninger, der foretages ud fra forholdene for et enkelt år.

Velfærdskommissionen har imidlertid ikke ret i, at man kan have en betydelig nettovirkning på arbejdsudbuddet samtidig med, at der stort set ikke er nogen, der taber ved omlægningen. I det mindste ikke når man lægger Velfærdskommissionens egne forudsætninger om sammenhæng mellem skat på arbejde og arbejdsudbud til grund.

Det overordnede billede af de fordelingsmæssige konsekvenser af Velfærdskommissionens forslag – nemlig at der er store grupper og især blandt de mindre velstående, der vil få markante tab – kan således ikke viskes væk ved at angive, at de gennemførte beregninger ikke er fuldstændige.

Velfærdskommissionen anfører også forskellige grunde til, at den mener, at Skatteministeriet overvurderer provenuvirkningerne af at forhøje ejendomsværdiskatten. Velfærdskommissionen er generelt af den opfattelse, at virkningerne af deres skatteforslag er mere gunstige for skatteyderne, end det fremgår af svaret på spørgsmål 88.

De 0,85 pct.point, som Velfærdskommissionen angiver er forskellen mellem den nuværende effektive gennemsnitlige ejendomsværdiskattesats og den foreslåede sats på 1,5 pct., er klart for lavt sat. Skatteministeriet har i beregningerne kunnet tage hensyn til den seneste vurdering pr. oktober 2005, hvorved det kan konstateres, at forskellen fra den gennemsnitlige effektive sats og de 1,5 pct. snarere er ca. 1 pct.point.

Det vil endvidere næppe være korrekt, at de samlede ejendomsværdier vil stige mindre end lønningerne, som Velfærdskommissionen anfører. Generelt afhænger ejendomsværdierne af mængden af ejendomme i samfundet og prisen på ejendommene. Priserne på ejendomme vil måske nok stige mindre end lønningerne, idet der fortsat er forventninger om reallønsfremgang, men reallønsfremgangen vil jo blandt andet blive brugt til forbrug af mere bolig. Denne effekt vil modsvare tendensen til, at grundlaget for ejendomsværdiskatten vil stige mindre end lønningerne, som Velfærdskommissionen synes at mene.

Det er korrekt, at der i Skatteministeriets beregninger ikke er taget hensyn til, at ejendomspriserne alt andet lige bliver lavere end ellers, som følge af den foreslåede stigning i ejendomsværdiskatten. Der er imidlertid heller ikke indregnet den modsatrettede effekt, der består i, at nedsættelsen af skatten på arbejde vil trække i retning af højere ejendomspriser især i de byområder, hvor indkomstforholdene er gode, og hvor man derfor får størst fordel af nedsættelserne af skatten på arbejde.

Hvis man:

- ignorerer, at skattestoppet fortsat vil være i kraft i en rum tid fremover,
- forhøjer den gennemsnitlige ejendomsværdiskat med 1 pct. point fra de nuværende godt 0,5 pct. til 1,5 pct.,
- lægger de nuværende vurderinger på godt 2.000 mia. kr. - heraf grundværdier godt 500 mia. kr. - til grund,
- forudsætter, at grundskyld kapitaliseres i grundværdierne, mens skatter på bygninger må bæres løbende,

- lægger den gennemsnitlige grundskyldspromille på ca. 2,4 pct. til grund og
- forudsætter en rente på 4 pct.

skønner Skatteministeriet, at det umiddelbare merprovenu fra ejerboligbeskatningen vil være godt 20 mia. kr. Grundværdierne vil da falde med ca. 120 mia. kr. en gang for alle. Herved sparer grundejerne ca. 4,6 mia. kr. i ejendomsværdiskat og grundskyld årligt. Ejerne får dog samtidigt reduceret prisstigningerne med 2,4 mia. kr. årligt ved en årlig prisstignings-takt på 2 pct.

Hvis man inkluderede disse formueforskydninger og ændringer i skattebetalingerne i fordelingsberegningerne, ville det derfor forværre situationen i forhold til de gennemførte beregninger for stort set alle de nuværende boligejere set over deres resterende liv. Det er det modsatte resultat af det, som Velfærdskommissionen anfører, nemlig at de beregninger, som Skatteministeriet har udført, skulle tegne et for negativt billede af virkningerne for mange skatteydere.

Velfærdskommissionen påpeger også, at beregningerne ikke tager hensyn til forslaget om at udvide den gældende indefrysningsordning for ejendomsskatter for pensionister (inkl. efterlønsmodtagere) til også at omfatte ejendomsværdiskatten. Man kan imidlertid ikke bortforklare, at højere skatter belaster familierne ved at henvise til, at de kan opretholde uændret forbrug, hvis de blot låner til at betale den højere skat. En indefrysningsordning er jo ikke en negativ skat. I øvrigt reduceres de nuværende boligejeres mulighed for at stille sikkerhed med Velfærdskommissionens forslag.

Skatteministeriet har i svaret på spørgsmål 88 selv gjort opmærksom på, at provenuvirkningerne af at ophæve overgangsordningen for ejendomme købt før 1. juli 1998 ikke er permanent. Ligeledes gælder det, at skatteyderne selvfølgelig har fordele af, at forhøjelsen af ejendomsværdiskatten sker over en længere årrække i stedet for at blive gennemført på en gang.

Som Skatteministeriet ligeledes gør opmærksom på i det oprindelige svar, er der alene tale om en statisk og partiel analyse.

Selv om man skal fortolke resultaterne af beregningerne med stor forsigtighed, finder Skatteministeriet det fortsat relevant også at belyse fordelingsvirkningerne af Velfærdskommissionens forslag ved samme type beregninger på lovmodellen, som normalt anvendes ved vurderinger af fordelingsvirkningerne af skatteforslag. I betragtning af formuleringen af spørgsmål 88, synes det også at være Skatteudvalgets opfattelse.

Beregninger på lovmodellen udmærker sig ved at være meget detaljerede. Det er den eneste mulighed, der er for at fange den store variation og de mange kombinationer af forudsætninger, der gælder i virkeligheden. Hvis man regner på enkelte typiske eksempler, kan man sandsynligvis fange langt flere af de pointer, som Velfærdskommissionen anfører bør med i beregningerne, herunder virkningerne over tid. Sådanne beregninger for en gennemsnitlig eller typisk skatteyder vil imidlertid dække over, at virkningerne for et stort antal skatteydere kan være meget anderledes end gennemsnitsresultatet.

Det kan i øvrigt tilføjes, at indregning af konsekvenserne af den foreslåede beskatning af andre boligtyper, som Velfærdscommissionen ligeledes påpeger ikke indgår i beregningerne, vil have to hovedeffekter. Beskatningen af de andre boligtyper vil udligne nogle af de fordelingsmæssige forskelle mellem ejere og lejere, men vil samtidig medvirke til at forværre det generelle fordelingsbillede, idet endnu flere personer med beskedne indkomster vil opleve tilbagegang i rådighedsbeløbet.

Det skal afslutningsvist bemærkes, at det ikke er korrekt, at effekten af skattestoppet på ejerboliger ikke tager hensyn til den geografiske variation. Beregningerne er foretaget på basis af hver enkelt ejendomsværdi med geografisk differentieret fremskrivning til og med 2005, dvs. inkl. de seneste skøn for de gennemsnitlige stigninger i ejendomsværdierne fordelt på amter ved den almindelige vurdering pr. oktober 2005. I fordelingsberegningerne er der således taget hensyn til, at ejendomsværdiskattestoppet varierer geografisk.